

ที่ กค ๐๔๒๓.๓/ว ๒๓๕

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐ
เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

อ้างถึง หนังสือกรมบัญชีกลาง ค่วน ที่ กค ๐๔๒๓.๓/ว ๓๑ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗
สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมบัญชีกลางได้จัดทำโครงการกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคา
สินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พร้อมทั้งส่งแบบสำรวจอายุการใช้งานของสินทรัพย์ถาวรให้หน่วยงาน
ภาครัฐสำรวจและรวบรวมข้อมูลรายการสินทรัพย์ถาวรและระบุอายุการใช้งานของสินทรัพย์ตามดุลยพินิจของ
หน่วยงานภาครัฐ นั้น

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อให้การกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณ
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐเป็นมาตรฐานเดียวกัน และอายุการใช้งานที่หน่วยงาน
ภาครัฐใช้ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ ครอบคลุมสินทรัพย์ที่มีไว้ใช้ในการดำเนินงานของ
หน่วยงานภาครัฐในปัจจุบัน รวมทั้งเหมาะสมกับสภาพการใช้งานจริง จึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณ
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐ โดยปรับอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรใหม่
จากเดิมที่กำหนดไว้ตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ ๒ ดังนี้

๑. ปรับเปลี่ยนอายุการใช้งานต่ำสุด สูงสุด ของสินทรัพย์ถาวรบางประเภท เนื่องจากสภาพ
และลักษณะการใช้งานแตกต่างกัน เสื่อมสภาพเร็ว มูลค่าการลงทุนสูงและใช้งานได้นานขึ้น

๒. เพิ่มเติมสินทรัพย์ประเภท ครุภัณฑ์อื่น ที่ไม่สามารถจัดประเภทได้ และสินทรัพย์
ไม่มีตัวตนเพื่อให้สะดวกในการนำไปใช้

๓. ให้หน่วยงานใช้ดุลยพินิจในการกำหนดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ตามจำนวนปีที่คาดว่า
จะใช้ทรัพย์สินนั้น โดยคำนวณค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรง ตามเกณฑ์การจำแนกประเภททรัพย์สิน อายุการใช้งาน
และอัตราค่าเสื่อมราคา

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้...

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติสำหรับสินทรัพย์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป อนึ่ง ท่านสามารถเปิดดูหนังสือนี้ได้ที่เว็บไซต์
ของกรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนัส แจ่มเวหา)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๑๐

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๑๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ baccount@cgd.go.th

หลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร
สำหรับหน่วยงานภาครัฐ

กลุ่มงานระบบบัญชีภาครัฐ
สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง

กันยายน ๒๕๕๗

หลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

	หน้า
ความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์	๑
ขอบเขตและวิธีการดำเนินงาน	๑
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวร	๒
หลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐ	๔
สรุป	๕
ตารางการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร	๖
ตัวอย่างการจัดกลุ่มประเภททรัพย์สิน	๘

หลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

ความเป็นมา

ตามที่กระทรวงการคลังได้ประกาศใช้หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ ๒ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยได้กำหนดหลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับรายการที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดทำงบการเงิน ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนทุน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งในส่วน of สินทรัพย์นอกจากการกำหนดหลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์แล้วยังได้กำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวร เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรด้วยวิธีเส้นตรง โดยให้หน่วยงานภาครัฐใช้ดุลพินิจในการกำหนดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ถาวรให้เหมาะสมกับบทบาท ภารกิจ และการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน ตามตารางการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรที่กำหนด ให้เหมาะสมกับบทบาท ภารกิจ และการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน

เนื่องจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมของสินทรัพย์ถาวรบางประเภทมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง กรมบัญชีกลางจึงเห็นสมควรพิจารณาทบทวนอายุการใช้งานของสินทรัพย์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมถึงหน่วยงานภาครัฐบางแห่งอาจมีสินทรัพย์นอกเหนือจากที่กรมบัญชีกลางกำหนด และไม่เคยมีการกำหนดอายุการใช้งานไว้ โดยกรมบัญชีกลางได้จัดทำโครงการกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐขึ้น เพื่อศึกษา วิเคราะห์ การกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร และจำแนกประเภทสินทรัพย์ถาวรที่หน่วยงานภาครัฐมีใช้ในปัจจุบัน ออกแบบสำรวจ และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ที่เหมาะสมกับสภาพการใช้งานจริงในปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลให้รายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐมีคุณภาพและผู้ใช้งายงานการเงินสามารถนำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๒. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรที่เหมาะสมและครอบคลุมกับสินทรัพย์ที่มีใช้ในปัจจุบัน

ขอบเขตและวิธีการดำเนินงาน

สินทรัพย์ถาวรที่ศึกษาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรในที่นี้เป็นสินทรัพย์ถาวรทั้งที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน และมีลักษณะคงทน ที่ใช้ในการดำเนินงานและใช้ได้นานเกินกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติ มีได้มีไว้เพื่อขาย และตามหลักการและนโยบายบัญชี

สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ ๒ ที่กำหนดมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป สิ้นทรัพย์มีตัวตนในที่นี้หมายถึง สิ้นทรัพย์ถาวรที่มีตัวตนประเภทที่ต้องหักค่าเสื่อมราคา ได้แก่ ยานพาหนะ เครื่องจักร เครื่องใช้สำนักงาน เป็นต้น สำหรับสิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตนจะหมายถึงสิ้นทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนประเภทที่หักค่าเสื่อมราคา ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ทั้งนี้ หากมีการกำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ้นทรัพย์ถาวร ที่มีผลกระทบกับหลักเกณฑ์นี้ ให้เป็นไปตามมาตรฐานเฉพาะเรื่องที่กระทรวงการคลังกำหนด

การกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาใช้วิธีการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร และจำแนกประเภทสินทรัพย์ถาวรที่หน่วยงานภาครัฐมีใช้ใน ปัจจุบัน รวมทั้งสำรวจประเภทสินทรัพย์ถาวรที่หน่วยงานมีใช้ใน ปัจจุบัน และความคิดเห็นของหน่วยงาน เกี่ยวกับอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพของสินทรัพย์ถาวรที่เหมาะสม โดยการสุ่มจากหน่วยงานที่มี สิ้นทรัพย์จำนวนมากและมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานต่างกัน เพื่อศึกษาประเภทและลักษณะของสินทรัพย์ ที่มีไว้ใช้งานพร้อมกับอัตราค่าเสื่อมราคาที่ใช้กรมบัญชีกลางเคยพิจารณาให้ความตกลงไว้แล้ว เป็นแนวทางในการ กำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาให้ครอบคลุมและมีความสอดคล้องกัน และเพื่อให้การกำหนด อายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่หน่วยงานภาครัฐจะพิจารณาดำเนินการอยู่ในกรอบ การพิจารณาที่ใกล้เคียงกัน จึงจัดกลุ่มสินทรัพย์จำแนกเป็นสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ตามแนวทางการจำแนก ประเภทสินทรัพย์ของทางราชการที่กรมธนารักษ์และสำนักงบประมาณกำหนด ซึ่งได้แสดงไว้เป็นตัวอย่าง ในตารางที่ ๒ เพื่อประกอบการพิจารณาและดำเนินการสำหรับสินทรัพย์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่เหมาะสม กับสภาพการใช้งานจริงในปัจจุบัน และเป็นแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐสามารถใช้ดุลยพินิจในการกำหนด อายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

หลักการและนโยบายบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวร

๑. การรับรู้สินทรัพย์ถาวร

การพิจารณาว่ารายการใดจะรับรู้เป็นสินทรัพย์ถาวรจะต้องเข้าเกณฑ์ ๒ ประการ คือ

๑.๑ สิ้นทรัพย์อันมีลักษณะคงทน ที่ใช้ในการดำเนินงานและใช้ได้นานกว่าหนึ่งรอบ ระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติ มิได้มีไว้เพื่อขาย และ

๑.๒ มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต จากสินทรัพย์นั้น และมูลค่าของสินทรัพย์นั้นสามารถวัดได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ

๒. เกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำในการรับรู้

ให้หน่วยงานรับรู้รายการสินทรัพย์ถาวรในบัญชีของหน่วยงาน เฉพาะสินทรัพย์ที่มีมูลค่า ขั้นต่ำตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป

การรับรู้รายการสินทรัพย์โดยพิจารณาจากเกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำ ให้พิจารณาด้วยว่าสินทรัพย์แต่ละรายการอาจมีมูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำที่กำหนด แต่มูลค่าของสินทรัพย์ประเภทเดียวกันโดยรวมแล้วอาจสูงกว่าเกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำที่กำหนด สินทรัพย์เหล่านั้นอาจนำมารวมกันและรับรู้เป็นประเภทของสินทรัพย์นั้น ๆ เช่น ครุภัณฑ์สำนักงาน เป็นต้น นอกจากนั้นให้พิจารณาสินทรัพย์ที่มีลักษณะเป็นกลุ่ม ซึ่งหมายถึงระบบหรือชุดของสินทรัพย์ที่ประกอบด้วยสินทรัพย์มากกว่าหนึ่งรายการที่ต้องใช้งานร่วมกันและจัดหามาพร้อมกันในคราวเดียวหรือในเวลาใกล้เคียงกัน เช่น ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบเสียง เป็นต้น สินทรัพย์แต่ละรายการในกลุ่มอาจมีมูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำ แต่หากมูลค่าของสินทรัพย์ทั้งกลุ่มโดยรวมแล้วมีมูลค่าสูงกว่าเกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำให้นำสินทรัพย์เหล่านั้นมารวมกันและรับรู้เป็นกลุ่มสินทรัพย์

๓. การวัดมูลค่าสินทรัพย์ถาวร

หน่วยงานจะบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของสินทรัพย์ตามราคาทุนที่เกิดขึ้นในการจัดหาสินทรัพย์นั้น ราคาทุนดังกล่าว รวมถึงค่าใช้จ่ายในการทำให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ในครั้งแรกด้วย

๔. ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคา คือ การปันส่วนต้นทุนของสินทรัพย์ถาวรอย่างเป็นระบบตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ ค่าเสื่อมราคาเกิดจากการสูญเสียดังกล่าวในการให้บริการของสินทรัพย์ถาวรอันเนื่องมาจากเวลา การใช้งาน และความล้าสมัย หน่วยงานภาครัฐจะต้องรับรู้การสูญเสียดังกล่าวในการให้บริการของสินทรัพย์ถาวรในรูปของค่าเสื่อมราคาคู่กับค่าเสื่อมราคาสะสมเป็นประจำในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ค่าเสื่อมราคาสำหรับหน่วยงานในภาครัฐให้คำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรง

๕. การรับรู้รายการสินทรัพย์ กรณีสัญญาการจัดซื้อจัดจ้างมีสินทรัพย์หลายประเภท

การจัดทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการ ที่สัญญา ๑ ฉบับ ได้สินทรัพย์หลายรายการ ให้รับรู้สินทรัพย์ตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ ๒ และการจำแนกประเภทสินทรัพย์รายการต่าง ๆ เป็นครุภัณฑ์หมวดใดโดยใช้ผังบัญชีมาตรฐานประกอบการพิจารณาจัดหมวดหมู่ และใช้วัตถุประสงค์ของการใช้งานสินทรัพย์หมวดต่าง ๆ เป็นหลักพื้นฐานในการพิจารณา ให้รับรู้ดังนี้

๑. สินทรัพย์ที่ต้องใช้งานร่วมกัน เป็นส่วนประกอบของสินทรัพย์เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ลิฟต์ที่ได้มาพร้อมกับการสร้างอาคาร ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ของอาคาร ให้รับรู้เป็นสินทรัพย์ย่อยของอาคาร เป็นต้น

๒. กรณีมีครุภัณฑ์ติดมากับอาคาร ที่สามารถเคลื่อนย้าย และนำไปใช้งานที่อื่นได้ตามปกติ ให้รับรู้เป็นสินทรัพย์ตามประเภทของสินทรัพย์นั้น ๆ เช่น เครื่องปรับอากาศ พัดลมระบายอากาศ ไฟฉุกเฉิน เป็นต้น เนื่องจากครุภัณฑ์ดังกล่าวไม่ถือเป็นสินทรัพย์ที่ต้องใช้งานประกอบกับตัวอาคาร ที่เป็นส่วนหนึ่งของอาคาร ให้จำแนกหมวดสินทรัพย์ดังกล่าวตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐฉบับที่ ๒ โดยจำแนกหมวดตามประเภทของสินทรัพย์ เช่น เครื่องปรับอากาศ พัดลมระบายอากาศ ให้รับรู้เป็นครุภัณฑ์ในหมวดครุภัณฑ์สำนักงาน สำหรับไฟฉุกเฉินให้รับรู้เป็นครุภัณฑ์ในหมวดครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ เป็นต้น

หลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐ จะคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ ๒ โดยใช้ราคาทุนของสินทรัพย์ถาวรหารด้วยอายุการใช้งานโดยประมาณ และรับรู้เป็นค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่ต้องถือเป็นค่าใช้จ่ายในปีนั้น ดังนั้น การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรของหน่วยงานภาครัฐ มีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

๑. ให้ใช้ราคาซื้อ รวมภาษีนำเข้า ภาษีซื้อที่เรียกคืนไม่ได้ และต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้เป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ในกรณีที่ได้รับบริจาคสินทรัพย์หรือได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ให้ใช้ราคาตามที่ถูกให้หรือบริจาคครบถ้วนเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ กรณีมิได้ระบุมูลค่าหรือราคาไว้ ให้ใช้วิธีราคาตามราคาตลาด ณ วันที่ได้รับสินทรัพย์ และใช้ราคาตลาดเป็นราคาทุนของสินทรัพย์นั้น

๒. ไม่กำหนดราคาซากของสินทรัพย์ แต่ให้คงเหลือราคาตามบัญชีไว้จำนวน ๑ บาท ในปีสุดท้ายที่คำนวณค่าเสื่อมราคา เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบ

๓. ให้หน่วยงานใช้ดุลยพินิจในการกำหนดอายุการใช้งานของสินทรัพย์โดยใช้ตารางการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖

๔. ค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรง โดยคำนวณหักตามระยะเวลาที่ได้สินทรัพย์มาในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี

๕. สินทรัพย์ที่มีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ให้บันทึกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในปีที่ซื้อสินทรัพย์นั้น โดยไม่ต้องบันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ แต่ต้องบันทึกควบคุมไว้ในทะเบียนคุมทรัพย์สินทุกรายการ

๖. ประเภทสินทรัพย์ อายุการใช้งาน และอัตราค่าเสื่อมราคาให้กำหนดตามตารางการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร (ตารางที่ ๑) ในหน้า ๖ โดยได้พิจารณาทบทวนอายุการใช้งานที่กำหนดไว้ตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ ๒ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐใช้ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่มีไว้ใช้ในปัจจุบันให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งานจริง จึงได้ปรับตารางการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรใหม่ โดยมีการเปลี่ยนแปลงตารางการกำหนดอายุการใช้งาน ดังนี้

๖.๑ เปลี่ยนแปลงเนื่องจากสภาพและลักษณะของการใช้งานแต่ละหน่วยงานมีความแตกต่างกัน คือ สินทรัพย์ประเภท ครุภัณฑ์การเกษตร ครุภัณฑ์โรงงาน ครุภัณฑ์ก่อสร้าง ลักษณะเป็นเครื่องจักรกล เดิมกำหนดให้มีอายุการใช้งานอย่างต่ำ ๕ ปี อย่างสูง ๘ ปี เปลี่ยนเป็นให้มีอายุการใช้งานอย่างต่ำ ๓ ปี อย่างสูง ๑๐ ปี

๖.๒ เปลี่ยนแปลงเนื่องจากสภาพและลักษณะการใช้งานทำให้เสื่อมสภาพเร็ว คือ สิ้นทรัพย์ประเภท ครุภัณฑ์สำรวจ และครุภัณฑ์อาวุธ เดิมกำหนดให้มีอายุการใช้งานอย่างต่ำ ๘ ปี อย่างสูง ๑๐ ปี เปลี่ยนเป็นให้มีอายุการใช้งานอย่างต่ำ ๕ ปี อย่างสูง ๑๐ ปี

๖.๓ เปลี่ยนแปลงเนื่องจากสิ้นทรัพย์มีมูลค่าการลงทุนสูงและสามารถใช้งานได้นานขึ้น คือสิ้นทรัพย์ประเภทครุภัณฑ์การแพทย์และวิทยาศาสตร์ เดิมกำหนดให้มีอายุการใช้งานอย่างต่ำ ๕ ปี อย่างสูง ๘ ปี เปลี่ยนเป็นให้มีอายุการใช้งานอย่างต่ำ ๕ ปี อย่างสูง ๑๕ ปี

๖.๔ เพิ่มเติมสิ้นทรัพย์ประเภท ครุภัณฑ์อื่น ที่ไม่สามารถจัดประเภทได้ให้ปรากฏในตาราง การกำหนดอายุการใช้งาน โดยมีอายุการใช้งานอย่างต่ำ ๒ ปี อย่างสูง ๑๕ ปี และสิ้นทรัพย์ประเภท สิ้นทรัพย์ ไม่มีตัวตน เพื่อให้สะดวกในการนำไปใช้ โดยมีอายุการใช้งานอย่างต่ำ ๒ ปี อย่างสูง ๒๐ ปี

๖.๕ เปลี่ยนแปลงเนื่องจากมีลักษณะของสิ้นทรัพย์ที่มีไว้ใช้งานพร้อมกับอัตราค่าเสื่อมราคา ที่กรมบัญชีกลางได้ปรับปรุงไว้แล้ว คือ สิ้นทรัพย์ประเภท ครุภัณฑ์สำนักงาน เดิมกำหนดให้มีอายุการใช้งาน อย่างต่ำ ๘ ปี อย่างสูง ๑๒ ปี เปลี่ยนเป็นให้มีอายุการใช้งานอย่างต่ำ ๓ ปี อย่างสูง ๑๒ ปี ตามหนังสือ กรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๒๓.๒/ว๑๕๓ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และสิ้นทรัพย์ประเภทครุภัณฑ์ ยานพาหนะและขนส่ง เดิมกำหนดให้มีอายุการใช้งานอย่างต่ำ ๕ ปี อย่างสูง ๘ ปี เปลี่ยนเป็นให้มีอายุการใช้งาน อย่างต่ำ ๕ ปี อย่างสูง ๓๐ ปี ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๒๓.๒/ว๒๘๔ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕

สรุป

หลักการการคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับหน่วยงานภาครัฐ เป็นแนวทาง ให้หน่วยงานภาครัฐถือปฏิบัติ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีหลักการการคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ใช้ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่มีใช้ในปัจจุบันให้เหมาะสมกับสภาพ การใช้งานจริง มีเกณฑ์เพื่อให้ส่วนราชการใช้ดุลยพินิจในการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคา

ตารางที่ ๑ ตารางการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)		อัตราค่าเสื่อมราคา/ปี (ร้อยละ)	
	อย่างต่ำ	อย่างสูง	อย่างต่ำ	อย่างสูง
๑. อาคารถาวร	๑๕	๔๐	๒.๕	๖.๕
๒. อาคารชั่วคราว/โรงเรือน	๘	๑๕	๖.๕	๑๒.๕
๓. สิ่งก่อสร้าง				
๓.๑ ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงเหล็ก เป็นส่วนประกอบหลัก	๑๕	๒๕	๔	๖.๕
๓.๒ ใช้ไม้หรือวัสดุอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบหลัก	๕	๑๕	๖.๕	๒๐
๔. ครุภัณฑ์สำนักงาน	๓	๑๒	๘	๓๓
๕. ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	๕	๓๐	๓	๒๐
๖. ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ (ยกเว้นเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ให้มีอายุใช้งาน ๑๕ - ๒๐ ปี)	๕	๑๐	๑๐	๒๐
๗. ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	๕	๑๐	๑๐	๒๐
๘. ครุภัณฑ์การเกษตร				
๘.๑ เครื่องมือและอุปกรณ์	๒	๕	๒๐	๕๐
๘.๒ เครื่องจักรกล	๓	๑๐	๑๐	๓๓
๙. ครุภัณฑ์โรงงาน				
๙.๑ เครื่องมือและอุปกรณ์	๒	๕	๒๐	๕๐
๙.๒ เครื่องจักรกล	๓	๑๐	๑๐	๓๓
๑๐. ครุภัณฑ์ก่อสร้าง				
๑๐.๑ เครื่องมือและอุปกรณ์	๒	๕	๒๐	๕๐
๑๐.๒ เครื่องจักรกล	๓	๑๐	๑๐	๓๓
๑๑. ครุภัณฑ์สำรวจ	๕	๑๐	๑๐	๒๐
๑๒. ครุภัณฑ์การแพทย์และวิทยาศาสตร์	๕	๑๕	๖.๕	๒๐
๑๓. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	๓	๕	๒๐	๓๓
๑๔. ครุภัณฑ์การศึกษา	๒	๕	๒๐	๕๐
๑๕. ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	๒	๕	๒๐	๕๐
๑๖. ครุภัณฑ์กีฬา/กายภาพ	๒	๕	๒๐	๕๐

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)		อัตราค่าเสื่อมราคา/ปี (ร้อยละ)	
	อย่างต่ำ	อย่างสูง	อย่างต่ำ	อย่างสูง
๑๗. ครุภัณฑ์ดนตรี/นาฏศิลป์	๒	๕	๒๐	๕๐
๑๘. ครุภัณฑ์อาวุธ	๕	๑๐	๑๐	๒๐
๑๙. ครุภัณฑ์สนาม	๒	๕	๒๐	๕๐
๒๐. สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน				
๒๐.๑ ถนนคอนกรีต	๑๐	๒๐	๕	๑๐
๒๐.๒ ถนนลาดยาง	๓	๑๐	๑๐	๓๓
๒๐.๓ สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก	๒๐	๕๐	๒	๕
๒๐.๔ เชื้อนดิน	๒๐	๕๐	๒	๕
๒๐.๕ เชื้อนปูน	๕๐	๘๐	๑.๒๕	๒
๒๐.๖ อ่างเก็บน้ำ	๓๐	๘๐	๑.๒๕	๓
๒๑. ครุภัณฑ์อื่น	๒	๑๕	๖.๕	๕๐
๒๒. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	๒	๒๐	๕	๕๐

ตารางที่ ๒ ตัวอย่างการจัดประเภทสินทรัพย์

ประเภทสินทรัพย์	รายการ
๑. อาคารถาวร	๑. บ้านพักอาศัยชั้นเดียว ๒. บ้านพักอาศัยสองชั้น ๓. ห้องแถวไม้ทั่วไป ๔. ดึกแถวทั่วไป ๕. อาคารอื่น ๆ
๒. อาคารชั่วคราว/โรงเรือน	๑. โรงเก็บรถ ๒. อาคารเก็บของกลาง ๓. อาคารจอดรถยนต์ ๔. ที่พักชั่วคราว ๕. เรือนเพาะชำ
๓. สิ่งก่อสร้าง ๓.๑ ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงสร้างเหล็ก เป็นส่วนประกอบหลัก ๓.๒ ใช้ไม้หรือวัสดุอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบหลัก	๑. รั้วคอนกรีต - ผนังอิฐบล็อก ๒. สระว่ายน้ำ ๓. ลานคอนกรีต ๔. ถนน (ไม่ใช่สาธารณประโยชน์) ๑. รั้วลวดหนาม ๒. รั้วสังกะสี ๓. รั้วตาข่าย ๔. รั้วไม้
๔. ครุภัณฑ์สำนักงาน	๑. เครื่องโทรสาร ๒. เครื่องถ่ายเอกสาร ๓. เครื่องปรับอากาศ ๔. โทรศัพท์ ๕. โต๊ะทำงาน

ประเภทสินทรัพย์	รายการ
๕. ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	๑. รถยนต์นั่ง ๒. รถบรรทุก ๓. รถโดยสาร ๔. รถจักรยานยนต์ ๕. เรือ
๖. ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	๑. เครื่องรับส่งวิทยุ ๒. เครื่องกำเนิดไฟฟ้า ๓. ไมโครโฟน ๔. เครื่องเล่นวีซีดี/ดีวีดี ๕. เครื่องชาร์จแบตเตอรี่
๗. ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	๑. โทรทัศน์ ๒. จอภาพ ๓. เครื่องมัลติมีเดียโปรเจคเตอร์
๘. ครุภัณฑ์การเกษตร ๘.๑ เครื่องมือและอุปกรณ์ ๘.๒ เครื่องจักรกล	๑. เครื่องพ่นยา ๒. เครื่องสูบน้ำ ๓. เครื่องซัง ๔. ตู้เก็บเมล็ดพันธุ์ ๑. รถไถ ๒. รถแทรกเตอร์ ๓. เครื่องสีข้าว ๔. เครื่องตัดหญ้า

ประเภทสินทรัพย์	รายการ
๙. ครุภัณฑ์โรงงาน ๙.๑ เครื่องมือและอุปกรณ์ ๙.๒ เครื่องจักรกล	๑. ถังเก็บเชื้อเพลิง ๒. หัวเชื่อมแก๊ส ๓. เลื่อย ๑. เครื่องพิมพ์ลาย ๒. แท่นพิมพ์ ๓. เครื่องตัดราและอัดแบบ ๔. เครื่องปั๊มและม้วนเหล็ก
๑๐. ครุภัณฑ์ก่อสร้าง ๑๐.๑ เครื่องมือและอุปกรณ์ ๑๐.๒ เครื่องจักรกล	๑. ท่อจ่ายน้ำ หัวดับเพลิง ๒. รอก ๓. สว่านเจาะเหล็ก ๔. เครื่องเชื่อมโลหะ ๑. เครื่องผสมคอนกรีต ๒. รถตักดิน ๓. เครื่องกลึง
๑๑. ครุภัณฑ์สำรวจ	๑. กล้องส่องทางไกล ๒. เครื่องเจาะสำรวจ ๓. กล้องวัดมุม
๑๒. ครุภัณฑ์การแพทย์และวิทยาศาสตร์	๑. เครื่องเอกซเรย์ ๒. เครื่องรอฟัน ๓. เครื่องช่วยหายใจ ๔. เครื่องวัดอุณหภูมิ

ประเภทสินทรัพย์	รายการ
๑๓. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	๑. เครื่องคอมพิวเตอร์ ๒. เครื่องพิมพ์ ๓. สแกนเนอร์ ๔. เครื่องสำรองไฟ
๑๔. ครุภัณฑ์การศึกษา	๑. จักร เช่น จักรธรรมดา จักรทำลวดลาย เป็นต้น ๒. หุ่นจำลอง ๓. โต๊ะนักเรียน
๑๕. ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	๑. ตู้เย็น ๒. เตารีดแก๊ส ๓. เครื่องซักผ้า
๑๖. ครุภัณฑ์กีฬา/กายภาพ	๑. จักรยานออกกำลังกาย ๒. เหล็กยกน้ำหนัก ๓. บาร์คู้
๑๗. ครุภัณฑ์ดนตรี/นาฏศิลป์	๑. คีตาร์โซโนละคร ๒. เครื่องแต่งกายชุดแสดงโซโนละคร ๓. เครื่องดนตรีต่าง ๆ
๑๘. ครุภัณฑ์อาวุธ	๑. ปืน ๒. ปืนลูกซอง ๓. ปืนพก
๑๙. ครุภัณฑ์สนาม	๑. เต็นท์ ๒. ภูงนอน ๓. เตียงสนาม

